Izglītības un zinātnes ministrija

GENE Global Education Network Europe

IKŠĶILES BRĪVĀ SKOLA

Projekts tiek īstenots ar Eiropas Komisijas, Globālās izglītības tīkla Eiropā – GENE un valsts budžeta līdzfinansējumu

Vides izglītības darba realizēšana izglītības iestādē, izmantojot Ekoskolu tēmas un vides pārvaldības elementus

IKŠĶILES BRĪVĀ SKOLA

17.04.2019.

Vides jautājumi mācību satuā: ko un kā?

✓ PRAKTISKI PIEMĒRI ✓ IETEIKUMI

✓ PIEREDZE ✓ IEDVESMA

Arita Krēsliņa

Vides zinātņu maģistrs
Iespējamā misija

arita.kreslina@gmail.com

Imants Kukuļs

Ģeogrāfijas doktors
Iespējamā misija
Siguldas pilsētas vidusskola

imants.kululs@inbox.lv

PROGRAMMA

PIRMĀ DAĻA (17.04.2019.) plkst. 13.00 – 16.00

- Ekoskolu programma. Vērtīgākie resursi
- Ekoskolu gada tēmas. Īss katras tēmas raksturojums
- Tēmas integrēšana mācību saturā. Labās prakses piemēri

OTRĀ DAĻA (24.04.2019.) plkst. 13.00 – 16.00

- Vides izglītība un mācību jomu starpdisciplinaritāte
- Vides jautājumu integrācijas piemēru analīze
- Vienas Ekoskolu tēmas detalizēta plānošana integrēšanai skolas mācību programmā

Uzdevums

“Kā es jūtos attiecībā uz vides jautājumu iekļaušanu mācību saturā?”

1. Izpēti ķinķēziņu “blobu” koku
2. Izvēlies “blobu”, kas vislabāk raksturo Tavas sajūtas, izkrāso
3. Pastāsti par savu izvēli un sajūtām 2 kolēģiem

EKOSKOLAS

✓ Kas ir EKOSKOLA?

✓ Kā kļūt par EKOSKOLU?

✓ Kā EKOSKOLU PROGRAMMA var palīdzēt man?

Ekoskolu programma

“ Ekoskolu programma ir pasaulē populārākā vides izglītības iniciatīva bērniem un jauniešiem. ”

Ekoskolas programmas pamatā ir **iedvesmojošas un iesaistošas vietējās rīcības** un **pozitīvu pārmaiņu veicināšana** skolu vidē un sabiedrībā.

UZDEVUMS:

vienkāršas vides pārvaldes sistēmas izveide skolā

Pieteikšanās programmai

- Atrodi pieteikuma anketu → http://www.videsfonds.lv/lv/ekoskolas
- Aizpildi anketu (1 A4 lapa – dati par skolu)
- Nosūti elektroniski uz ekoskolas@videsfonds.lv
- Seko turpmākiem norādījumiem ☺

SKOLAS IEGUVUMI & PIENĀKUMI

Detalizēti aprakstīti “Ekoskolu METODISKAJĀ materiālā”

http://www.videsfonds.lv/lv/ekoskolas

JAUTĀJUMI JUMS:

1. Kāds ir **lielākais ieguvums** no dalības EKOSKOLU programmā?
2. Kas ir **apjomīgākais darbs**, kas jāveic programmas ietvaros?

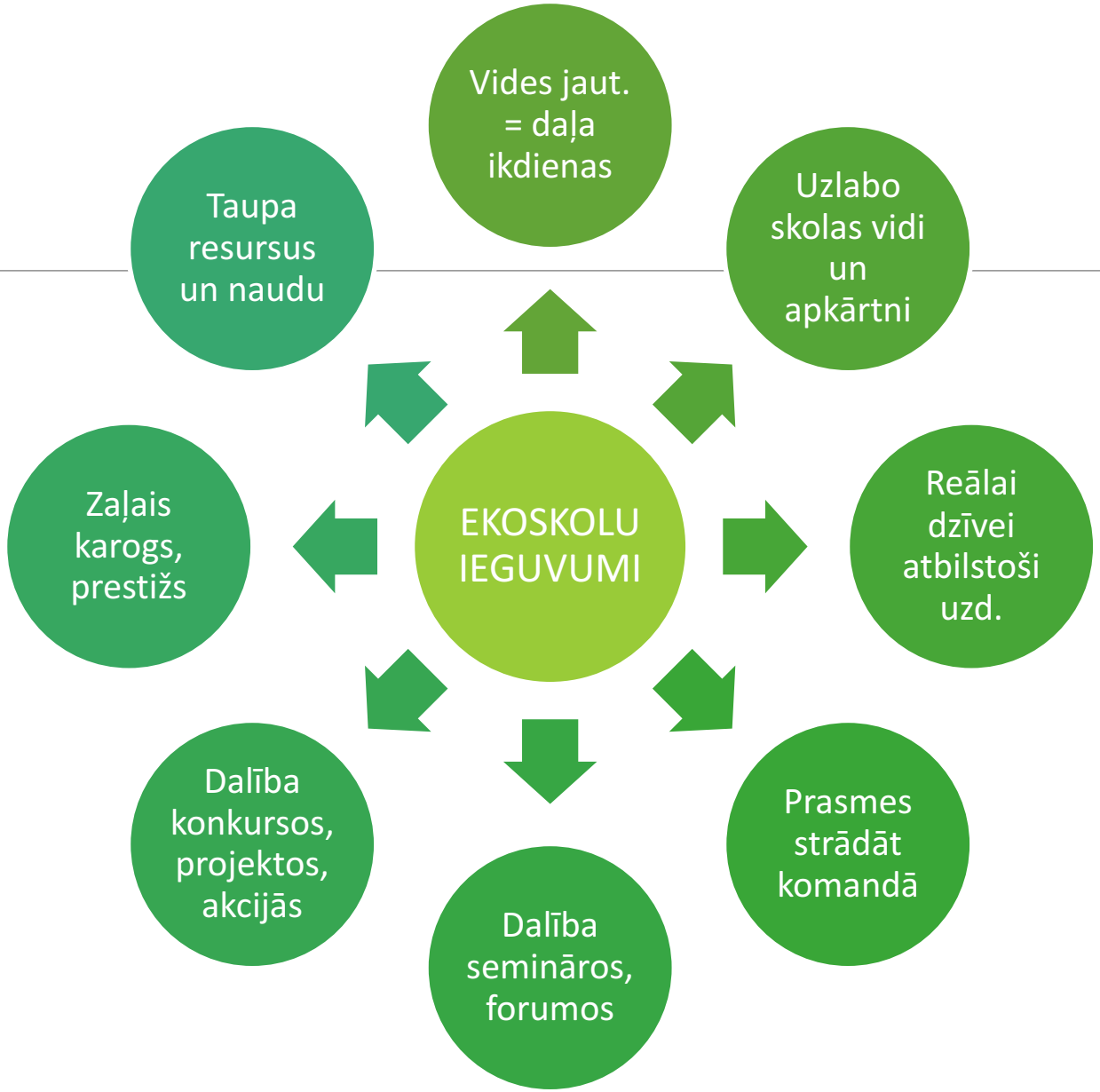
EKOSKOLU IEGUVUMI
Vides jaut. = daļa ikdienas
Uzlabo skolas vidi un apkārtni
Reālai dzīvei atbilstoši uzd.
Prasmes strādāt komandā
Dalība semināros, forumos
Dalība konkursos, projektos, akcijās
Zaļais karogs, prestižs
Taupa resursus un naudu

Ekoskolu 7 soļi

1. Ekopadomes izveidošana
2. Skolas Vides novērtējums
3. Vides rīcības plāns sastādīšana
4. Pārraudzība un izvērtēšana
5. Sasaiste ar mācību procesu
6. Skolas un sabiedrības iesaistīšana
7. Vides kodeksa izveidošana

Galvenie darītāji ir bērni! PIEMĒRI

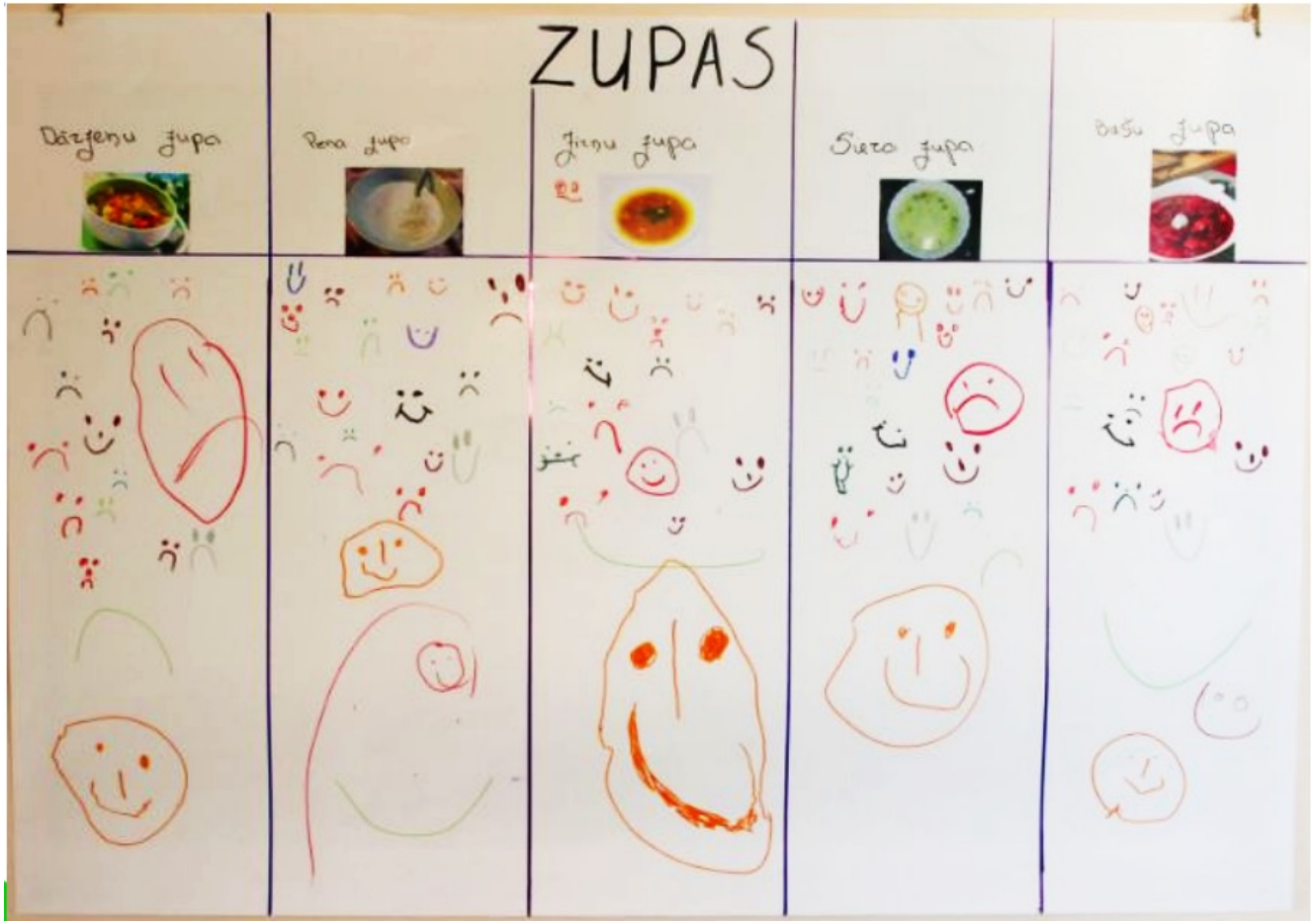

Galvenie darītāji ir bērni! PIEMĒRI

Galvenie darītāji ir bērni! PIEMĒRI

Galvenie darītāji ir bērni! PIEMĒRI

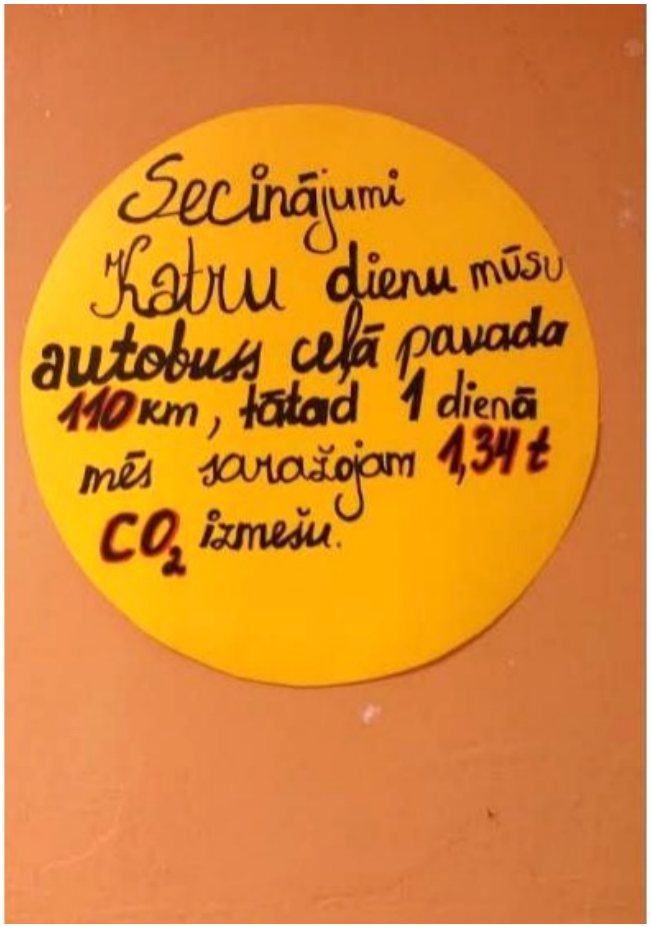

Kur smelties idejas?

RESURSI !!!

www.videsfonds.lv/lv/ekoskolas

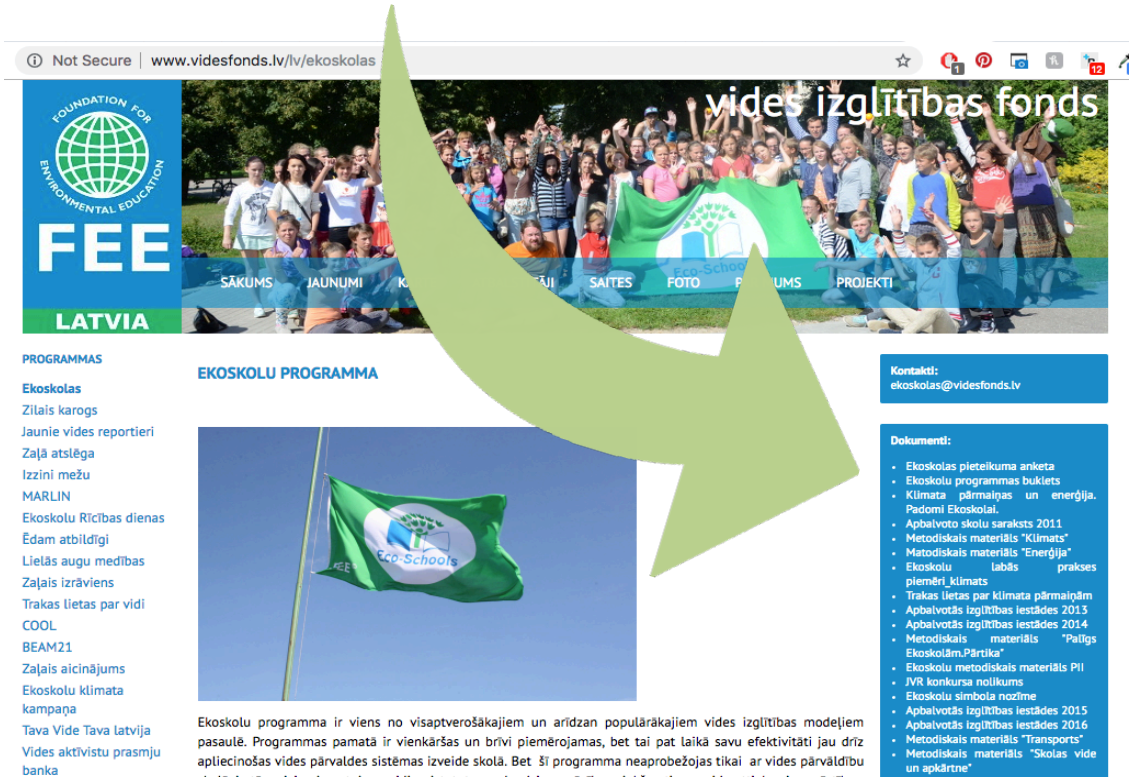

→ **EKOSKOLU METODISKAIS METARIĀLS**

→ **Infografiki** (saites uz tiem ir Ekoskolu metodiskā materiālā: katras gada tēmas lapas apakšā)

→ **Metodiskie materiāli** tēmās:

- *"Klimats"*
- *"Enerģija"*
- *"Pārtika"*
- *"Transports"*
- *"Skolas vide un apkārtne"*
- *"Bioloģiskā daudzveidība"*

Ekoskolu metodiskie materiāli

www.videsfonds.lv/lv/ekoskolas

~60 lpp ~100 lpp

- **Atsevišķi skolām un PII**
- **Viss par 7 soļiem** (skolu materiālā sīkāk)
- **Info par 10 vides tēmām** – mērķi, piemēri, uzdevumi
- !!! PII materiālā daudz gatavu nodarbību ideju

Tēmu pārskata lapas

Ekoskolu metodiskajā materiālā (52.-61.lpp)

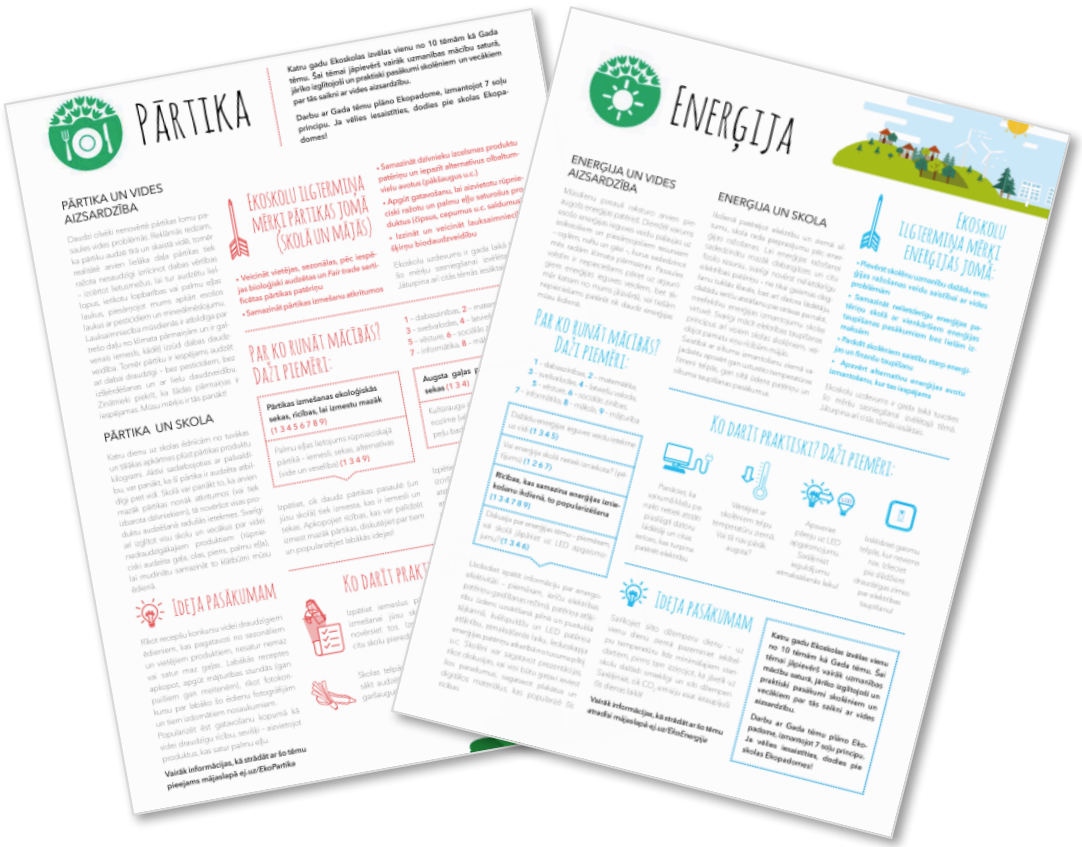

- **10 vides tēmas**
- **Tēmas nozīme**
- **Ilgtermiņa mērķi**
- **Kā iekļaut mācībās**
- **Praktiskās rīcības**
- **Idejas pasākumiem**

Infografiki

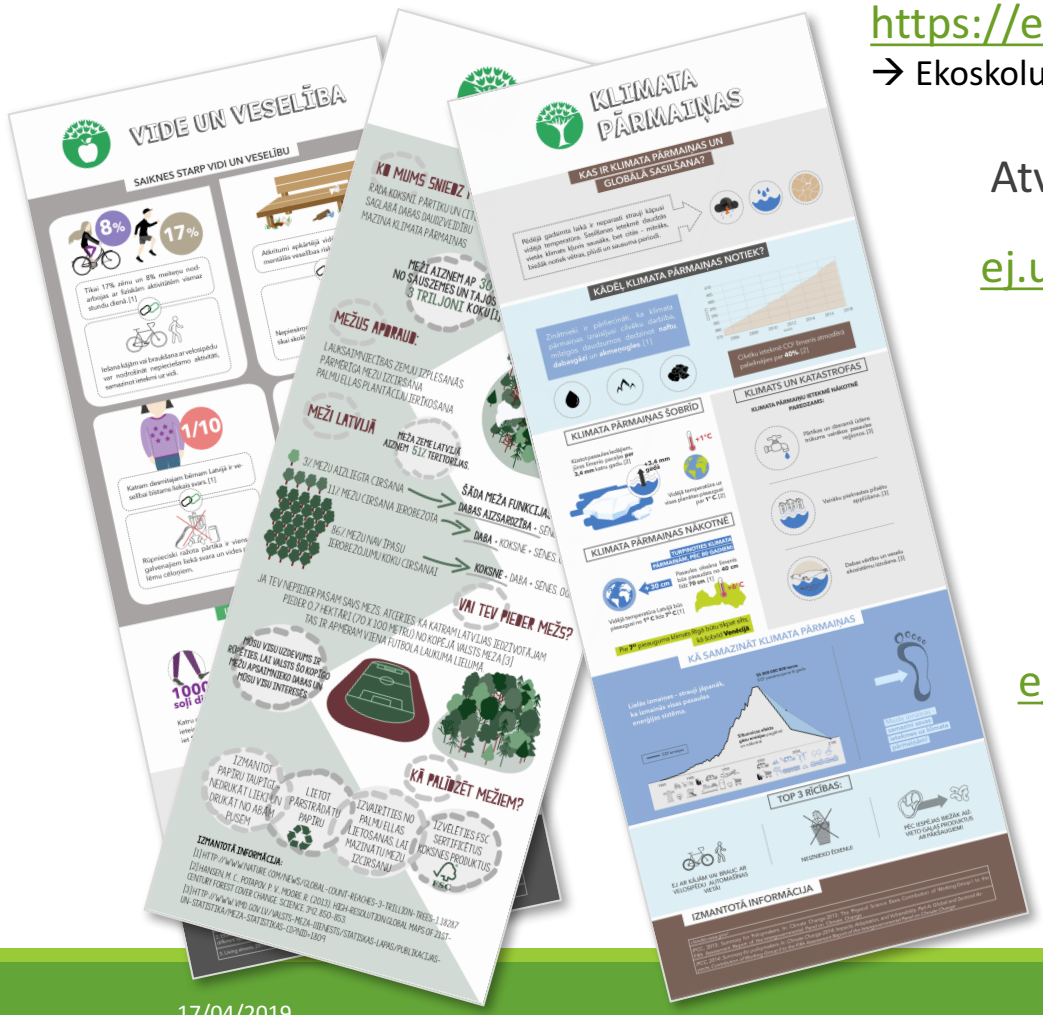

https://ekoskolam.wordpress.com/
→ Ekoskolu tēmas → Tēmu lapas

Atver saiti un klikšķini uz INFOGRAFIKI:

ej.uz/ekoDzivesveids (Vide un veselība)
ej.uz/ekoMezs (Mežs)
ej.uz/eko-Transports (Transports)
ej.uz/ekoDaudzveidiba (Bioloģiskā daudzveidība)
ej.uz/ekoUdens (Ūdens)
ej.uz/ekoSkolasVide (Skolas vide un apkārtne)
ej.uz/ekoKlimats (Klimata pārmaiņas)
ej.uz/ekopartika (Pārtika)
ej.uz/ekoAtkritumi (Atkritumi)
ej.uz/ekoEnergija (Enerģija)

Tematiski metodiskie materiāli

www.videsfonds.lv/lv/ekoskolas

- **!!! Fakti, skaitļi, aktivitāšu piemēri:**
  - **Klimata pārmaiņas**
  - **Enerģija**
  - **Klimats un enerģija**
  - **Transports**
  - **Pārtika**
  - **Skolas vide un apkārtne**
  - **Bioloģiskā daudzveidība**

Gatavi stundu plāni

http://www.skolas.unesco.lv/lv/pasaules-lielaka-stunda/

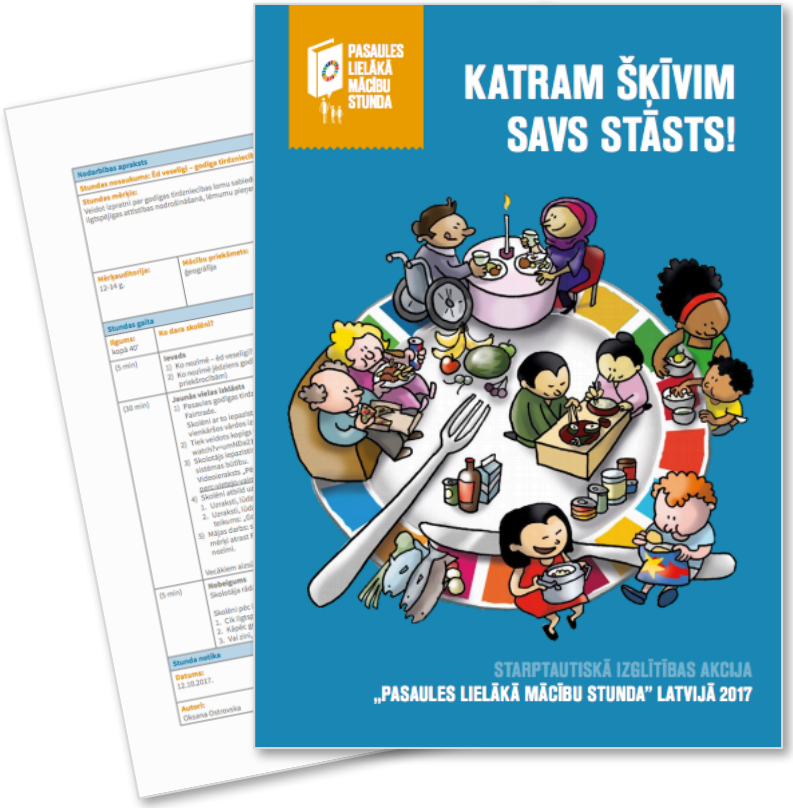

“Pasaules lielākā stunda”

- **Mācīties pārveidot!** (2015), https://failiem.lv/u/rceecef4
- **Solis pasaulē.** (2016) https://failiem.lv/u/drh2f7j6
- **Katram šķīvim savs stāsts** (2017) https://failiem.lv/u/mjbczy2s

…un, protams, no Ekoskolu kolēģiem

Pinterest - praktiski gatavojamas lietas

Mobilajā lietotnē vai **www.pinterest.com**
meklē "**Eco-schools England**"

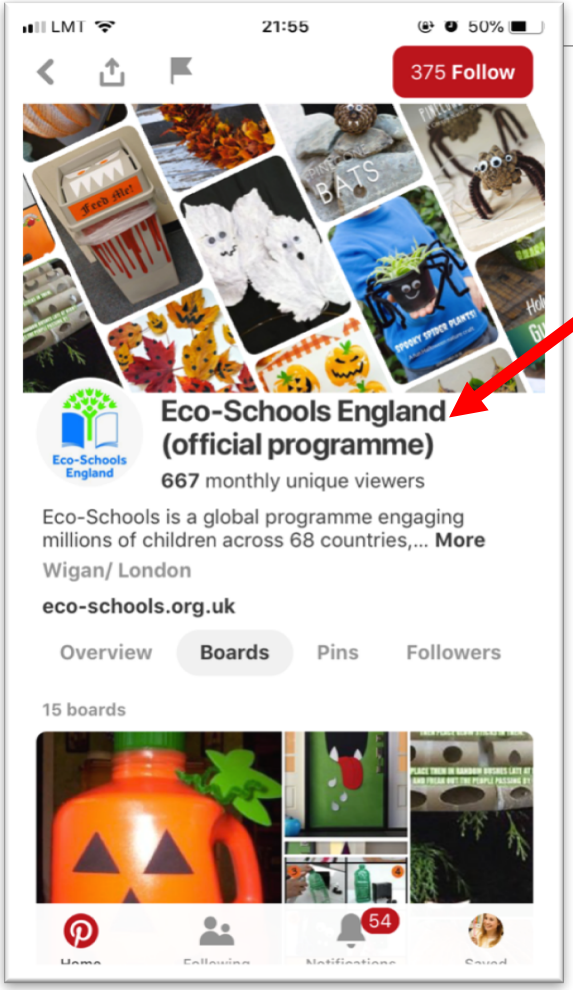

Boards jeb *dēļi* par ūdens, enerģijas, transporta, atkritumu u.c. tēmām

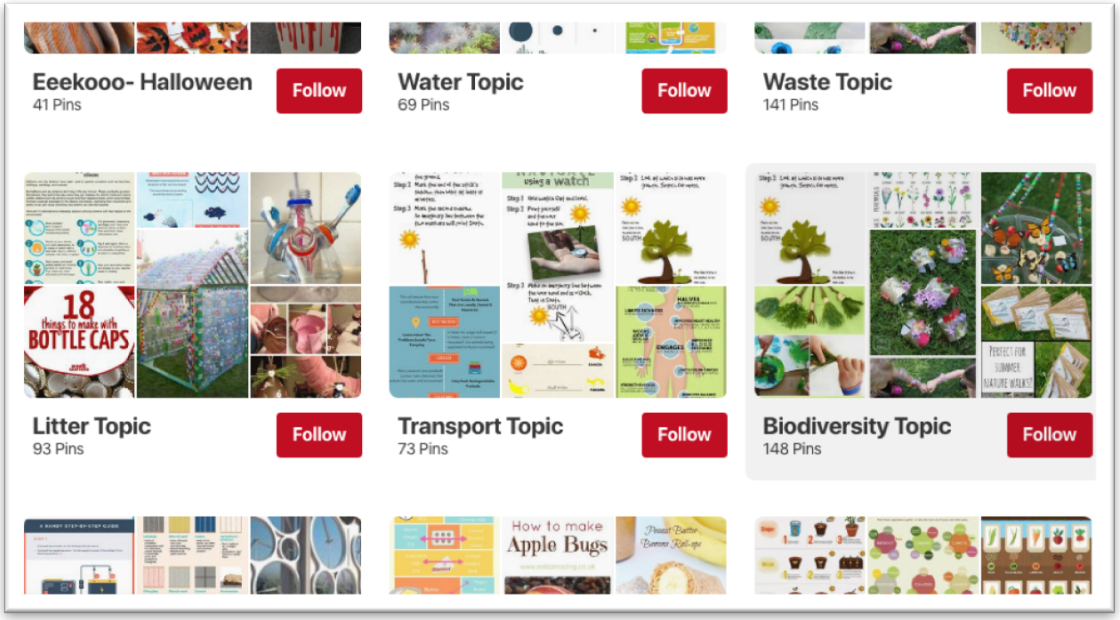

Mini aptauja:
cik no šiem resursiem zināji/lieto..?

1. Ekoskolu metodiskais materiāls
2. Tēmu pārskata lapas
3. Infografiki
4. Tematiskie metodiskie materiāli
5. Pasaules lielākā stunda
6. Pinterest

Ar ko sākt?

Domāšanas veids (*mindset*)

> Es visur saskatu **iespējas**, protu uzlikt pareizo **uzsvaru** un parādīt jau zināmu lietu **saikni** ar vides jautājumiem.

Izprotu vides jautājumus → Kur parādās manā temat. plānā? → Pielāgoju (uzsvars uz vides jaut.) → Sadarbojos ar kolēģiem

PIEMĒRS

skola vēlas mācīt skolēniem **samazināt atkritumu daudzumu** un **mazāk pirkt palmu eļļas produktus**, tad skolotāji varētu:

- **matemātikā** aprēķināt, pēc cik gadiem būs izcirsti visi lietusmeži, ja palmu eļļas ražošana turpinās izplesties tikpat strauji, kā līdz šim;
- **latviešu valodā** (literatūrā) uzdotu rakstīt argumentētu eseju par to, vai Latvijā būtu jāaizliedz plastmasas maisiņi;
- **angļu valodā** iepazītos ar jūras piesārņojošo atkritumu (marine litter) problēmu pasaulē un sagatavotu par to dialogus;
- **bioloģijā** apspriestu dzīvotņu iznīcināšanas (piemēram, palmu eļļas ieguves nolūkos) lomu bioloģiskās daudzveidības samazināšanā;
- **ķīmijā** runātu par to, kā tiek veidoti polimēri ikdienā lietojamajā plastmasā un kādēļ tie tik lēni sadalās dabā.

GADA TĒMAS

- ✓ 10 vides TĒMAS
- ✓ Tēmu ILGTERMIŅA MĒRĶI
- ✓ IDEJAS, kā tēmu iekļaut mācību stundās

10 gada tēmas = katru gadu 1

1. **Atkritumi**
2. **Ūdens**
3. **Enerģija**
4. **Transports**
5. **Pārtika**
6. Klimata pārmaiņas
7. Mežs
8. Bioloģiskā daudzveidība
9. Skolas vide un apkārtne
10. Vide un veselīgs dzīvesveids

Gada tēmu pārskata lapas

Tēmas nozīme

Ilgtermiņa mērķi

Kā iekļaut mācībās?

Ideja pasākumam

Ko darīt praktiski?

Saite

PĀRTIKA

Katru gadu Ekoskolas izvēlas vienu no 10 tēmām kā Gada tēmu. Šai tēmai jāpievērš vairāk uzmanības mācību saturā, jārīko izglītojoši un praktiski pasākumi skolēniem un vecākiem par tās saikni ar vides aizsardzību.

Darbu ar Gada tēmu plāno Ekopadome, izmantojot 7 soļu principu. Ja vēlies iesaistīties, dodies pie skolas Ekopadomes!

PĀRTIKA UN VIDES AIZSARDZĪBA

Daudzi cilvēki nenovērtē pārtikas lomu pasaules vides problēmās. Reklāmās redzam, ka pārtiku audzē tīrā un skaistā vidē, tomēr realitātē arvien lielāka daļa pārtikas tiek ražota nesaudzīgi izrīcinot dabas vērtības – izcērtot lietusmežus, lai tur audzētu liellopus, ierīkotu lopbarības vai palmu eļļas laukus, piesārņojot mums apkārt esošos laukus ar pesticīdiem un mineālmēslojumu. Lauksaimniecība mūsdienās ir atbildīga par trešo daļu no klimata pārmaiņām un ir galvenais iemesls, kādēļ izzūd dabas daudzveidība. Tomēr pārtiku ir iespējams audzēt arī dabai draudzīgi – bez pesticīdiem, bez izšķērdēšanas un ar lielu daudzveidību. Zinātnieki pierādījuši, ka tādas pārmaiņas ir iespējamas. Mūsu mērķis ir tās panākt!

PĀRTIKA UN SKOLA

Katru dienu uz skolas ēdnīcām no tuvākas un tālākas apkārtnes plūst pārtikas produktu kilogrami. Aktīvi sadarbojoties ar pašvaldību, var panākt, ka šī pārtika ir audzēta atbildīgi pret vidi. Skolā var panākt to, ka arvien mazāk pārtikas nonāk atkritumos (vai tiek izbarota dzīvniekiem), tā novērtēt visas produktu audzēšanā radušās ietekmes. Svarīgi ir izglītot visu skolu un vecākus par videi nedraudzīgajiem produktiem (rūpnieciski audzēta gaļa, olas, piens, palmu eļļa), lai mēģinātu samazināt to klātbūtni mūsu ēdienā.

IDEJA PASĀKUMAM

Rīkot recepšu konkursu videi draudzīgiem ēdieniem, kas pagatavoti no sezonāliem un vietējiem produktiem, nesatur nemaz vai satur maz gaļas. Labākās receptes apkopot, apgūt mājturības stundās (gan puišiem gan meitenēm), rīkot fotokonkursu par labāko šo ēdienu fotogrāfijām un tiem izdomātiem nosaukumiem.
Popularizēt ēst gatavošanu kopumā kā videi draudzīgu rīcību, sevišķi – aizvietojot produktus, kas satur palmu eļļu.

Vairāk informācijas, kā strādāt ar šo tēmu pieejams mājaslapā ej.uz/EkoPartika

EKOSKOLU ILGTERMIŅA MĒRĶI PĀRTIKAS JOMĀ (SKOLĀ UN MĀJĀS)

- Veicināt vietējas, sezonālas, pēc iespējas bioloģiski audzētas un *Fair trade* sertificētas pārtikas patēriņu
- Samazināt pārtikas izmešanu atkritumos
- Samazināt dzīvnieku izcelsmes produktu patēriņu un iepazīt alternatīvus olbaltumvielu avotus (pākšaugus u.c.)
- Apgūt gatavošanu, lai aizvietotu rūpnieciski ražotu un palmu eļļu saturošus produktus (čipsus, cepumus u.c. saldumus)
- Izzināt un veicināt lauksaimniecības šķirņu biodaudzveidību

Ekoskolu uzdevums ir gada laikā tuvoties šo mērķu sasniegšanai izvēlētajā tēmā. Jāturpina arī citās tēmās iesāktais.

PAR KO RUNĀT MĀCĪBĀS? DAŽI PIEMĒRI:

1 – dabaszinības, 2 – matemātika, 3 – svešvalodas, 4 – latviešu valoda, 5 – vēsture, 6 – sociālās zinības, 7 – informātika, 8 – māksla, 9 – mājturība

Pārtikas izmešanas ekoloģiskās sekas, rīcības, lai izmestu mazāk (1 3 4 5 6 7 8 9)

Palmu eļļas lietojums rūpnieciskajā pārtikā – iemesli, sekas, alternatīvas (vide un veselība) (1 3 4 9)

Izpētiet, cik daudz pārtikas pasaulē (un jūsu skolā) tiek izmesta, kas ir iemesli un sekas. Apkopojiet rīcības, kas var palīdzēt izmest mazāk pārtikas, diskutējiet par tiem un popularizējiet labākās idejas!

Augsta gaļas patēriņa ekoloģiskās sekas (1 3 4)

Kultūraugu daudzveidība un tās nozīme (vēsturē var izmantot Fru kartupeļu bada piemēru) (1 5 6 8)

Izpētiet lopkopību kā galveno lietusmežu izciršanas iemeslu. Kādēļ gaļas produkti atstāj tik lielu ekoloģisko pēdu, salīdzinot ar augu produktiem? Vai Latvijā būtu jāsamazina vidējais gaļas patēriņš uz vienu cilvēku?

KO DARĪT PRAKTISKI? DAŽI PIEMĒRI:

Izpētiet iemeslus pārtikas izmešanai jūsu skolā un novērsiet tos. Izmantojiet citu skolu pieredzi

Izzināt iespējas pārtikas iepirkumu padarīt videi draudzīgāku, atbalstot vietējos un bioloģiskos zemniekus, samazinot rūpnieciskās pārtikas daudzumu

Skolas telpās un apkārtnē sākt audzēt dažādu šķirņu garšaugus un dārzeņus

Izveidot dārzeņu un augļu sezonalitātes kalendārus, ieviest sezonālu recepšu stendu

PRAKTISKAIS DARBS

10 “ekspertu” grupas = katrai 1 gada tēmas PĀRSKATS

- ✓ Iepazīties ar materiālu (un papildus resursiem, ja ir)
- ✓ Sagatavot koncentrētu stāstījumu (~5 min) citiem:
  1. **Tēmas aktualitāte -** galvenā vides problēma
  2. **Mērķi –** ko skolēniem jāiemācās/jāsaprot
  3. **Idejas**, kā tēmu ietvertu sava priekšmeta stundās (nosauc priekšmetu, klasi un ideju)
- ✓ Dalība “konferencē” – uzstāties ar savu tēmu, klausīties citas

KONFERENCE

- ✓ UZSTĀJIES – PAVĒSTI CITIEM PAR SAVU TĒMU
- ✓ DISKUTĒ – PADALIES AR SAVU PIEREDZI / IDEJĀM
- ✓ KLAUSIES – PIEFIKSĒ GALVENĀS IDEJAS DARBA LAPĀ

EKOSKOLU ILGTERMIŅA MĒRĶI ATKRITUMU JOMĀ:

- Popularizēt patēriņa un dzīvesveida izvēles, kas samazina atkritumu rašanos līdz minimumam
- Pēc iespējas samazināt, atkārtoti izmantot un pārstrādāt skolas radītos atkritumus (tieši šādā secībā)
- Nostiprināt bērnu un skolēnu izpratni par sliktajām sekām, ko rada atkritumu atstāšana dabā
- Veikt pasākumus, lai Ekoskolas apkārtnē esošajās dabas un citās teritorijās novērstu piemēslošanu

SVARĪGI ATCERĒTIES:

- Nekoncentrēties tikai uz šķirošanu (būtiskāk ir **neradīt nemaz vai samazināt**)
- Pasākumos ievērot teorētiskos principus (neizmantot **vienreiz lietojamos traukus, balonus** u.tml.)

EKOSKOLU ILGTERMIŅA MĒRĶI ŪDEŅS IZMANTOŠANAS JOMĀ:

- Veidot izpratni par ūdens ciklu un saldūdens resursiem, to nozīmi dabā un cilvēku labklājībā
- Popularizēt ieradumus, kas samazina ūdens patēriņu skolā un mājās
- Nodrošināt, ka skolā nerodas ūdens zudumi tehnisku problēmu dēļ, ja iespējams – biežāk izmantot lietus ūdeni
- Pārliecināties, ka skolas notekūdeņi nepiesārņo dabu, un pēc iespējas pāriet uz dabīgu sadzīves ķīmiju

SVARĪGI ATCERĒTIES:

- Aktivitātēs iekļaujot mācību tēmas, kur parādās ūdens (piem. vielu šķīdība), uzsvērt sasaisti **ar ietekmi uz vidi**

EKOSKOLU ILGTERMIŅA MĒRĶI ENERĢIJAS JOMĀ:

- Pievērst skolēnu uzmanību dažādu enerģijas ražošanas veidu saistībai ar vides problēmām
- Samazināt nelietderīgu enerģijas patēriņu skolā ar vienkāršiem enerģijas taupīšanas pasākumiem bez lielām izmaksām
- Parādīt skolēniem saistību starp enerģijas un finanšu taupīšanu
- Apsvērt alternatīvu enerģijas avotu izmantošanu, kur tas iespējams

SVARĪGI ATCERĒTIES:

- Ir daudz dažādu enerģijas ieguves veidu – ne tikai hidro, saules utt. **Pētiet un aiciniet ekspertus** par tiem stāstīt!

EKOSKOLU ILGTERMIŅA MĒRĶI TRANSPORTA JOMĀ:

- Samazināt degvielas patēriņu un izmaksas skolu ekskursijās, dodoties vairāk pārgājienos un velobraucienos, ja iespējams, izmantojot vilcienu un citos sabiedriskā transporta veidus
- Izpētīt skolas pārstāvju pārvietošanās paradumus un veicināt videi draudzīgu transporta veidu izmantošanu
- Padziļināt izpratni par transporta ietekmi uz vidi, cilvēku veselību un drošību
- Sadarbībā ar pašvaldību panākt, ka ceļš uz skolu ir drošs un pielāgots, lai pārvietotos kājām un ar velosipēdu
- Popularizēt riteņbraukšanu un iešanu kājām kā videi un veselībai draudzīgu pārvietošanos apkārtējā sabiedrībā

SVARĪGI ATCERĒTIES:

- Stundās vairāk pievērst uzmanību **videi draudzīga transporta izzināšanai**, popularizēšanai

Ekoskolu ilgtermiņa mērķi pārtikas jomā (skolā un mājās)

- Veicināt vietējas, sezonālas, pēc iespējas bioloģiski audzētas un *Fair trade* sertificētas pārtikas patēriņu
- Samazināt pārtikas izmešanu atkritumos
- Samazināt dzīvnieku izcelsmes produktu patēriņu un iepazīt alternatīvus olbaltumvielu avotus (pākšaugus u.c.)
- Apgūt gatavošanu, lai aizvietotu rūpnieciski ražotu un palmu eļļu saturošus produktus (čipsus, cepumus u.c. saldumus)
- Izzināt un veicināt lauksaimniecības šķirņu biodaudzveidību

SVARĪGI ATCERĒTIES:

- Runājot **par pārtikas ietekmi uz veselību**, neaizmirst uzsvērt saistību ar vides aspektiem
- Lieciet **uzsvaru uz darbībām ar lielu ieteikmi** (vairāk apskatīt, piem. Intensīvo lauksaimniecību)

EKOSKOLU ILGTERMIŅA MĒRĶI KLIMATA PĀRMAIŅU JOMĀ:

- Pēc iespējas vairāk samazināt skolas oglekļa pēdu enerģijas, transporta, pārtikas, ūdens un atkritumu jomās
- Izglītot skolēnus, vecākus un apkārtējos iedzīvotājus par klimata pārmaiņām un to mazināšanas pasākumiem
- Popularizēt un veicināt konkrētus ieradumus, kas mazina klimata pārmaiņas (mazāk auto un vairāk velo pārvietojoties, mazāk gaļas un vairāk augu pārtikā, vairāk drēbju un mazāk apkures ziemas sezonā)

SVARĪGI ATCERĒTIES:

- Bieži **uzsvars uz atkritumu šķirošanu** kā vienu no svarīgākajiem pasākumiem
- Svarīgi apskatīt arī citas jomas, kas rada **visbūtiskākās ietekmes** (pārtika, enerģija, transports)

EKOSKOLU ILGTERMIŅA MĒRĶI SAISTĪBĀ AR MEŽU:

- Veidot izpratni par meža lomu dabā un cilvēku dzīvē (mājas augiem, dzīvniekiem, atpūta un arī resursi cilvēkiem)
- Izmantot apkārtnē esošos mežus (vai tikai atsevišķus kokus) mācībās un praktiskajās nodarbībās
- Veicināt skolēnu interesi par mežu kā aizraujošu vidi atpūtai, hobijiem, mācībām un sportam ikdienā (arī ziemā)
- Rīkoties atbildīgi pret meža resursiem – saglabājot bioloģisko daudzveidību, taupot papīru u.c.

SVARĪGI ATCERĒTIES:

- Runājot par **mežu kā resursu**, neaizmirst par bioloģisko daudzveidību, aizsardzību
- Aktivitātes visbiežāk ir **koku stādīšana** izcirtumos, bet organizētjiet arī mācību un atpūtas aktivitātes mežā

EKOSKOLU ILGTERMIŅA MĒRĶI BIOLOĢISKĀS DAUDZVEIDĪBAS JOMĀ:

- Ieinteresēt skolēnus iepazīt un izzināt dabas vērtības dažādos līmeņos
- Iepazīstināt skolēnus ar galvenajiem iemesliem, kādēļ pasaulē izzūd dabas daudzveidība
- Mazināt dzīvesveida ieradumus, kas veicina bioloģiskās daudzveidības izzušanas galvenos iemeslus
- Atrast jaunus veidus, kā izmantot skolas apkārtni dabas vērtību izzināšanā
- Aizsargāt un palielināt bioloģisko daudzveidību skolas apkārtnē, pēc iespējas saglabājot dabiskās dzīvotnes un ieviešot vērtīgus dabas elementus

SVARĪGI ATCERĒTIES:

- Vairāk koncentrējas uz apkārtnes un sugu iepazīšanu, bet nepārrunā, **kāpēc nepieciešama** bioloģiskā daudzveidība un **kādas ir ekosistēmu likumsakarības**
- Vairāk aktivitātes par **bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu**

EKOSKOLU ILGTERMIŅA MĒRĶI SKOLAS VIDES UN APKĀRTNES IZMANTOŠANĀ:

- Piedāvāt skolēniem izzināt, izprast un saglabāt vidi skolas apkārtnē
- Veidot pēc iespējas dabiskāku skolas apkārtni, kas vairo bioloģisko daudzveidību
- Izmantot un veidot skolas apkārtni kā daudzveidīgu mācību vietu un iedvesmotāju
- Izglītot skolēnus par augu un dzīvnieku sugām, kam skolas apkārtne ir dzīves vide

SVARĪGI ATCERĒTIES:

- **Koncentrēties** uz āra izglītību un vidi kā mācību vietu
- Viscaur glīti nopļauti zālieni u.tml. **neveicina bioloģisko daudzveidību** ☺

EKOSKOLU ILGTERMIŅA MĒRĶI VESELĪGĀ DZĪVESVEIDA JOMĀ:

- Veicināt skolēnu izpratni par sintētiskajām ķīmiskajām vielām produktos un to iepakojumos (kosmētikā, higiēnas produktos, sadzīves ķīmijā un plastmasas izstrādājumos)

- Veidot izpratni par dzīvesveida un patēriņa ietekmi uz vidi un veselību
- Veicināt neveselīgo ieradumu aizvietošanu ar veselīgām alternatīvām, izmantojot radošumu un aktivitātes dabā
- Panākt, ka skolas un apkārtnes vide ir pēc iespējas tīrāka un mazāk piesārņota ar veselībai kaitīgām vielām (auto izplūdes gāzes, pesticīdi u.c.)

SVARĪGI ATCERĒTIES:

- Runājot par veselīgu dzīvesveidu (uzturs, fiziskās aktivitātes), neaizmirst **uzsvērt šo darbību saistību ar ietekmēm uz vidi !!!**

Ieteikumi:

- Koncentrēties **uz darbībām ar lielu ietekmi**
- Aktivitātes ir saistītas ar tēmu, bet vienmēr **uzsveriet saikni ar vidi,** vides problēmām, ietekmi uz vidi
- Ik pa laikam pārskatiet **tēmu ilgtermiņa mērķus**

KO DARĪT?

- ✓ Izmantot **tēmu lapas kā vadlīnijas** visiem iesaistītajiem
- ✓ Pirms uzsākt aktivitātes, apzināt **rīcības, kas rada vislielāko ietekmi uz vidi** – sākt darbu ar tām
- ✓ Nepārstāt jautāt **"Kāpēc?"**

Domāšanas veids (*mindset*)

“Es visur saskatu **iespējas**, protu uzlikt pareizo **uzsvaru** un parādīt jau zināmu lietu **saikni** ar vides jautājumiem.”

Konferences PIEZĪMES #1

- Aizbrauciet ekskursijā uz atkritumu poligoniem!
  - Nodarbības Daibes poligonā http://www.urda.lv/lv
- Vērtīga ekskursija Elektrum Energoefektivitātes centrā
- Cietvielu fizikas institūts – ekskursijas
  - Labs demonstrējums kā darbojas ūdens turbīna
- Īsfilmiņa par ūdens taupīšanu (ir vēl daudas citas)
- Spēle "Lielās augu medības" – bioloģiskās daudzveidības aktualizēšanai
- Augļa vai dārzeņa stāsts (no kurienes nāk)
- Beziepakojuma veikala "BURKA" īpašniece labprāt brauc uz skolām

Konferences PIEZĪMES #2

- 2.ģimnāzijas Ģeogrāfijas skolotājs – izcila ekskursija Ukru gāršā
- Latvijas valsts meži ekskursijas un nodarbības
- Koks ir labs - izstāde Rīgā
- Meža māja Jūrmalā, ekskursijas un nodarbības
- Dabas muzeja mājas lapā ir darba lapas

Mājasdarbs

- ✓ Izvēlies 1 savu mācību priekšmetu
- ✓ Padomā, kuras ir **3 nozīmīgākās PRASMES**, kas skolēnam tā ietvaros jāapgūst

IETEIKUMS:

līdz nākamajai reizei **izpēti 1 metodisko materiālu**, kas vislabāk atbilst Tavas skolas Gada tēmai vai Tavam mācību priekšmetam! Smelies idejas!

Refleksija 5 min

- ✓ Atrodi “blobu” koku
- ✓ Apgriez otru pusi!
- ✓ Saliec ķeksīšus + padomā, kas vēl jādara

- ✓ Atgriezies pie “blobiem” → vai jūties tāpat? Ja sajūtas mainījušās – izkrāso ”blobu”, kas TAGAD atbilst Tavām sajūtām

Noslēgumā – 3P

- ✓ PASLAVĒ: **kas patika / bija vērtīgākais šodien?**
- ✓ PIEDĀVĀ: **ko varētu uzlabot?**
- ✓ PAJAUTĀ: **kas palika neskaidrs / pietrūka?**

Mācīties vidē, par vidi un videi!